

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

# هدیه‌های آسمان

تعلیم و تربیت اسلامی

پنجم دبستان

وزارت آموزش و پرورش  
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظرارت بر تأیف: دفتر برنامه‌ریزی و تأیف کتاب‌های درسی

نام کتاب: کتاب کار هدیه‌های آسمان پنجم دبستان - ۲۳/۴

شورای برنامه‌ریزی و تأیف: غلامعلی احمدی، محمدمهری اعتصامی، ناصر باهر، محمدحسن راستگو، سعید راصد، فاطمه رمضانی،

علیرضا رحیمی، ابوذر رضاسلطانی، غلامعباس سرشور خراسانی و فریده عصاره

ویراستار: افسانه حجتی طباطبائی

آماده‌سازی و نظرارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

مدیر هنری: مجید ذاکری

تصویرگر: محبوب حبیبوند مرند

صفحه‌آرا: طرفه سهانی

ناشر: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت: [www.chap.sch.ir](http://www.chap.sch.ir)

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عالم» ([WWW.Offset.ir](http://WWW.Offset.ir))

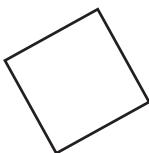
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ هشتم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۲-۱۲۵۳-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1253-2

## صفحه‌ی دانش آموز

این کتاب مال من است.



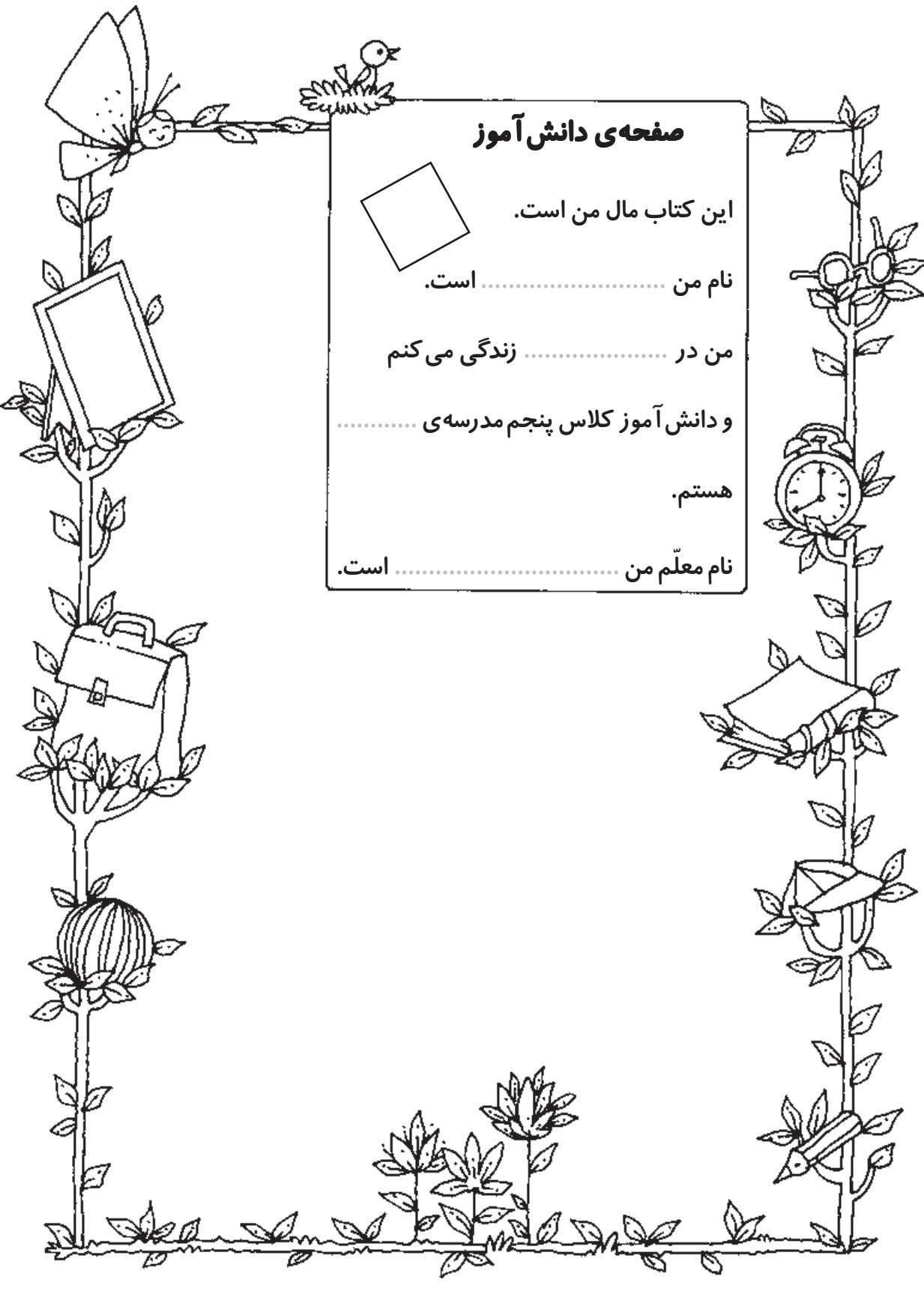
نام من ..... است.

من در ..... زندگی می کنم

و دانش آموز کلاس پنجم مدرسه‌ی

هستم.

نام معلم من ..... است.



# ای خدا

پنجره را می گشایم.

نگاه می کنم ...

آسمان می درخشد

و گنجشکان روی شاخه های درخت بید، جست و خیزکنان، آمدن روزی  
دیگر را خبر می دهنند.

— صبح شده است!

هوا چه لطیف است!

باران تازه بند آمده است.

گل ها سیراب شده اند.

صداي چک چک قطره ها را می شنوم که با نسیم بهاري  
هم آواز شده اند!

۱. متن را بخوان.



به دوردست ها می نگرم ...  
چشم ها آرام زمزمه می کنند.

جوی ها به نرمی پیچ و تاب  
می خورند و دست در دست  
رود، می روند تابه دریا بررسند.

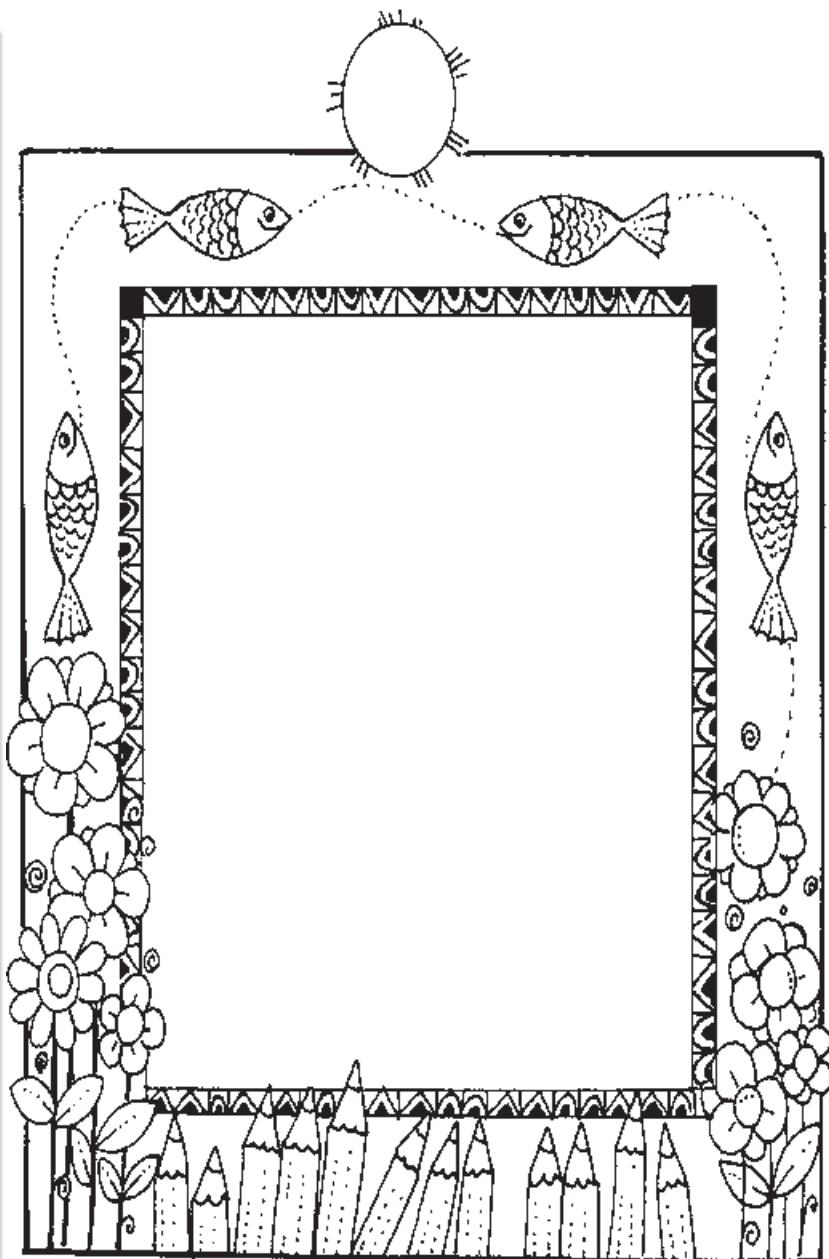
سکوت می کنم ...  
و غنچه ها ...

غنچه ی گل های سرخ و  
زرد، خنده کنان می شکند و  
صورت زیبایشان را با  
قطره های ریز باران  
می شویند.  
— زندگی چه قدر زیباست!

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....

## نقاشی متن

۲. برای متن صفحه‌ی قبل، در این صفحه، به دلخواه نقاشی مناسبی بکش.



یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



## ● ای خدای مهربان، آگر تو نباشی ...



### کامل کردن متن

۱. با توجه به معنای شعر،  
عبارت بالای صفحه را به  
دلخواه، ادامه بده و کامل کن.  
متن خود را در صفحه‌ی  
روبه رو بنویس.



۲. متن خود را در کلاس برای  
دوستانت بخوان.





# خورشید در چاه



## دعا و تلاش

هریک از آن‌ها در چه وضعی  
هستند؟

۱. به تصاویر این صفحه و  
صفحه‌ی بعد دقت کن.



برای حل مشکل خود، چگونه از  
خداآوند کمک می‌گیرند؟  
از خداوند چه می‌خواهند؟ با او چه  
می‌گویند؟

۲. نوشته‌های زیر تصاویر را  
به دلخواه کامل کن.



خدایا ...



ای خدای مهربان ...



۳. نوشته های را به دوستت  
نشان بده. از او نظرخواهی  
کن. سپس نوشته ای او را  
بخوان و نظر خودت را  
درباره آن بگو.



.....یادداشت آموزگار مهریان برای من:.....



## داستان آیه‌ها

۱. در این صفحه، هر قطعه،  
ترجمه‌ی یک آیه‌ی قرآن یا  
قسمتی از یک آیه است.  
قطعه‌ها را بخوان و سعی  
کن داستان مربوط به هریک  
را به یاد بیاوری.  
تو داستان مربوط به این  
آیه‌ها را در کتاب درسی  
قرآن خود خوانده‌ای.



① هنگامی که آن پیامبر خدا در شکم نهنگ گرفتار شد، در آن مکان تاریک و ترسناک، خدای خود را این گونه صدا زد: «ای خدای مهربان، خدایی جز تو نیست. تو از هر عیب و نقصی پاک و پیراسته‌ای». (سوره‌ی انبیاء – آیه‌ی ۸۷)

② به یاد آور ماجراهی زکریای پیامبر را، هنگامی که گفت: «خدایا، مرا تنها و بی کس رها مکن!». (سوره‌ی انبیاء – آیه‌ی ۸۹)

③ و حکایت نوح را یاد کن!

ما پیش از این، او را برای پیامبری فرستادیم و قومش راه مخالفت درپیش گرفتند. (سوره‌ی انبیاء – آیه‌ی ۷۶)

(الف) پس، دعای او را برآوردۀ کردیم و او را از غم و اندوه و گرفتاری نجات دادیم. ما مردم با ایمان را این گونه نجات می‌دهیم. (سوره‌ی انبیاء – آیه‌ی ۸۸)

(ب) و او را در برابر آن قوم کافر به پیروزی رساندیم و همه‌ی آن‌ها را با طوفان بزرگی غرق کردیم. (سوره‌ی انبیاء – آیه‌ی ۷۷)

(پ) ... پس، دعای او را برآوردۀ کردیم و به او فرزندی به نام یحیی و همسری شایسته و توانا دادیم؛ زیرا آن‌ها در انجام دادن کارهای خیر پیشرو بودند و در خوشی و ناخوشی، خدای خود را می‌خواندند و در برابر او سر فرود می‌آوردن. (سوره‌ی انبیاء – آیه‌ی ۹۰)



۲. اکنون قطعه‌ها را به صورت دو به دو به یک دیگر مربوط کن تا بینی پیامبران چگونه از خداوند کمک خواسته‌اند و او آنان را چگونه یاری کرده است.



**راهنمایی:** هر متن که با شماره مشخص شده به یک متن که با حروف الفبا مشخص شده مربوط می‌شود.

**توصیه:** می‌توانی از جدول روبرو، استفاده کنی و با یک خط، هر عدد را به یک حرف وصل کنی.



قطعه	قطعه
الف	۱
ب	۲
پ	۳

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



۱

### جست و جوی معنا

۱. به کمک یکی از دوستانت، معنای سوره‌ی حمد را در قرآن پیدا کن و در کادر رو به رو بنویس.



۲. همراه با دوستت، معنای سوره‌ی حمد را با دقت بخوان.



به نام خداوند بخشندۀ مهربان

---



---



---



---



---



---



---



### صفات خداوند در سوره‌ی حمد

خداوند بخشندۀ است.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

برای خداوند چه صفاتی

می‌شناسی؟

۲. اکنون با توجه به معنای  
سوره‌ی حمد، جدول را با  
همکاری دوستت کامل کن.



یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



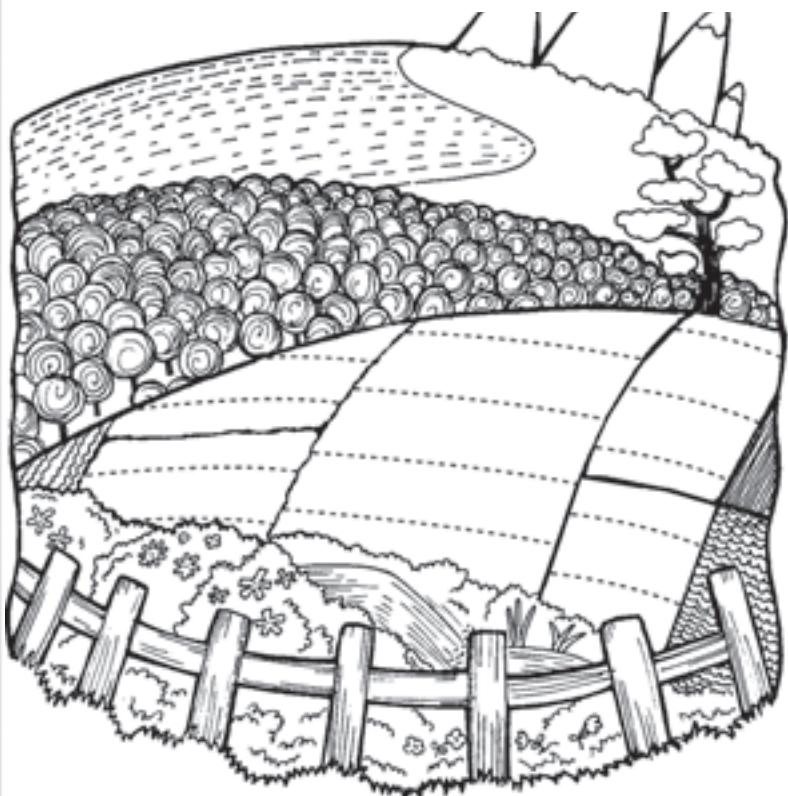
۳

### نوشتنِ متن

یک متن در ستایش خداوند  
یا گفت و گو با او بنویس.

اگر دوست داری، در متن  
خود از کلمه های زیر هم  
استفاده کن.

مهریان، آفریننده، دوست،  
آرزو، بخشندۀ، صمیمی،  
روشنایی، زیبایی، ...



یادداشت آموزگار مهریان برای من:



# من پنده‌ی خداوندم!



۱)

## دقّت در متن

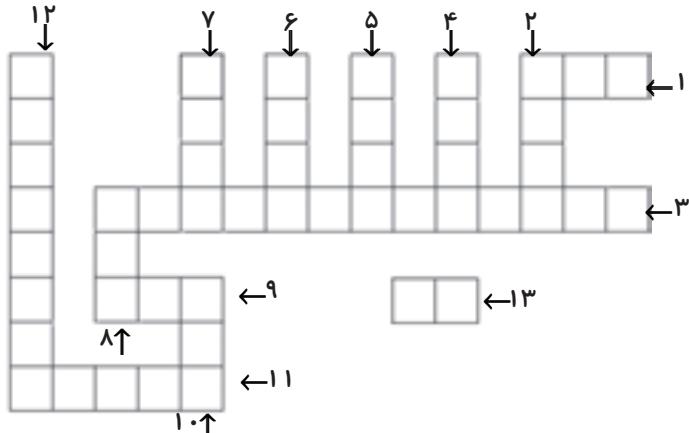
درباره‌ی حضرت عیسی

—علیه‌السلام— و مادر بزرگوار او  
چه می‌دانی؟

۱. برای پاسخ دادن به سؤال،  
به متن درس دقّت کن و  
سپس، جدول را کامل کن.



۲. جدول کامل شده‌ی خود  
را با جدول دوستت مقایسه  
کن.



۱. میوه‌ها و غذاها از طرف او برای مریم فرستاده می‌شد.
۲. نام پیامبری که حضرت عیسی، آمدن او را متذہ داده بود.
۳. حضرت عیسی، خود را این گونه به مردم معرفی کرد.
۴. نام پیامبر قبل از حضرت عیسی
۵. حضرت عیسی، نیکی به او را سفارش کرده است.
۶. مؤمن نیست.
۷. حضرت نوح (ع)، حضرت ابراهیم (ع)، حضرت موسی (ع)، حضرت عیسی (ع) و  
حضرت محمد (ص) از پیامبران ..... الهی بودند.
۸. دستور الهی (به دستور الهی حضرت عیسی (ع)) در گهواره سخن گفت و خود را  
بندۀ خدا معرفی کرد.
۹. به جا آوردن و اجابت دین مانند نماز و زکات
۱۰. نیایش
۱۱. شفای بیماران توسط حضرت عیسی (ع) و بهبود آن‌ها
۱۲. حضرت عیسی (ع) همراه او دوباره خواهد آمد تا جهان را از عدل و داد پر کند و  
انسان‌ها را از نادانی و ستمگری برهاند.
۱۳. همه‌ی کارها به دست اوست.

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



# ما بـت پـرسـت بـزـدـیـم ...



۱)

## برداشت از متن

۱. با توجه به متن درس، پاسخ  
بده.

پس از پیامبر خدا، چه تغییراتی در  
رفتار مردم ایجاد شد؟  
برای پاسخ دادن به سؤال،  
جدول را کامل کن.



۲. جدول کامل شده‌ی خود را  
با جدول دوستت مقایسه کن.



قبل از اسلام	بعد از اسلام
۱. بت می‌پرستیدند	۱. خدای یگانه را می‌پرستیدند
۲.	.۲
۳.	.۳
۴.	.۴
۵.	.۵
۶.	.۶
۷.	.۷
۸.	.۸
۹.	.۹
۱۰.	.۱۰

..... یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



### تصویرسازی برای شعر

۱. تصویر مناسبی برای شعر  
بکش و آن را رنگ آمیزی  
کن.



۲. زیباترین قسمت شعر  
درس را با خط خوش در جای  
مناسب بنویس.  
اگر دوست داری، می توانی  
به جای شعر کتاب، شعر  
زیبای دیگری را پیدا کنی و  
بنویسی.



..... یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....

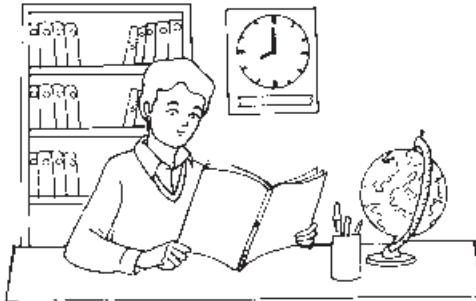
# صبح روز بعد ...



۱

## برنامه‌ریزی

۱. فکر کن و سپس برنامه‌ریزی کن.  
برای یک روز خود چه برنامه‌ای داری؟
- برای انجام دادن یک فعالیت (مثل گردش و تفریح یا درس خواندن) چه برنامه‌ای داری؟





## برنامه‌ی من:



توصیه: سؤال‌های زیر برای  
برنامه‌ریزی، به تو کمک می‌کند.  
چرا می‌خواهم این کار را انجام دهم؟  
چگونه این کار را انجام دهم؟  
به کمک چه کسانی...؟  
با استفاده از چه وسایلی...؟  
برنامه‌ات را در کادر بنویس.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:



## خواندن متن و پاسخ دادن به سؤال‌ها

۱. این متن‌ها را یک دانش‌آموز کلاس پنجم نوشته است که درباره‌ی برنامه‌ی روزانه‌ی یک خانواده‌ی مسلمان است.  
متن‌ها را بادقت بخوان.



## گزارش

**برنامه‌ی روزانه‌ی خانواده‌ی کربیعی**  
ساعت ۶ زنگ ساعت به صدا درمی‌آید.  
حامد بیدار شده است و آرام بلند می‌شود.



ساعت ۶/۱۵ حامد دست و صورت خود را شسته، وضو گرفته و درحال نماز خواندن است. اکنون خواهرش نیز مشغول نماز است.





ساعت ۶/۳۰ حامد و خواهرش در حرکت‌اند؛ آن‌ها همراه پدر و مادر، چند دور به دور حیاط کوچک خانه‌شان می‌دوند و سپس نرمش می‌کنند.  
حالا آن‌ها از قبل سرحال‌ترند.

۲. برنامه‌ی خانواده‌ی کریمی را با برنامه‌ی روزانه‌ی خودت مقایسه کن.

ساعت ۶/۴۵ همه خندان و سرحال مشغول خوردن صبحانه‌اند. مادر قبلًا صبحانه را آماده کرده است.

ساعت ۷/۱۰ خانواده‌ی کریمی همگی از خانه بیرون می‌روند.  
حامد و حمیده به مدرسه می‌روند. مادر، نیز به مدرسه‌ی خود می‌رود. مادر، معلم است. پدر نیز به کارخانه می‌رود.

مائده رحیمیان – کلاس پنجم – مدرسۀ ارشاد

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



## ۳

## تصویرخوانی

۱. همراه با دوستانت به  
تصویرها نگاه کن.  
جاجول را که می‌شناسی!  
او کمی بزرگ‌تر شده است و  
می‌کوشد برای خودش  
برنامه ریزی کند اما ...  
آیا موفق است?  
آیا ناموفق است?





جاجول عزیز، من اگر به جای تو بودم ...



### قضاؤت و توصیه کردن

۱. درباره‌ی رفتار جاجول با دوستانت گفت و گو کن.



۲. اکنون با کمک دوستانت به

جاجول کمک کن تا به نقاط

قوّت و ضعف برنامه و

کارهایش پی ببرد.

توصیه‌های خودت را برای

جاجول بنویس.



جاجول عزیز، تو می‌توانستی ...

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



# رالهندیا ان زندگی



۱

## بازی با کلمات

۱. نوشتہ‌ی حسن مهدوی را بخوان.



۲. کلمه‌های مورد نظر حسن را پیدا کن و بنویس.



## دوست خوبیم محمد، سلام!

مدّتی است که برای انجام دادن یک کار تحقیق، مشغول تهیّه‌ی فهرستی از ویژگی‌های پیامبران خدا هستم. من تاکنون موفق شده‌ام تعدادی از این ویژگی‌ها را پیابم. برای این کار، من مثل یک خبرنگار به سراغ بزرگ‌ترها رفتم و این ویژگی‌ها را از زبان آن‌ها شنیدم. آن‌گاه آن‌ها را در کاغذی نوشتیم تا درباره‌ی تعدادی از آن‌ها، متن کوتاهی بنویسم. آنون فهرست خود را برای تو می‌فرستم و از تو نیز می‌خواهم چند تایی به آن اضافه کنی. می‌توانی مثل من از بزرگ‌ترها پرسی (یا ...)

ضمناً برای سرگرمی، حروف برخی از کلمه‌ها را از هم جدا نوشته‌ام تا تو آن‌ها را پیدا کنی!



۲

## جست و جو و تحقیق

۱. به داستان‌ها یا کتاب‌های تاریخی مراجعه کن.



- درباره‌ی پیامبر خدا چه می‌دانی؟  
از زندگی پیامبر اسلام چه داستان‌هایی شنیده‌ای؟
۲. خلاصه‌ی یکی از داستان‌های جذابی را که خوانده‌ای، در پشت این صفحه بنویس.



۳. داستانت را در کلاس بخوان.



- (رات ف گ س ارت) کسی که با صداقت با مردم سخن می‌گوید.....
- (دارم ات ن ا) کسی که در نگهداری مال مردم دقّت می‌کند و اموالشان را به آن‌ها باز می‌گرداند.....
- (ب و رص) شکیبا و بردار.....
- (خ خ ش ل و ق) کسی که با مردم خوب رفتار می‌کند.....
- (دل م رس د وز م) کسی که با دیگر انسان‌ها مهربان است.....
- حسن مهدوی، کلاس پنجم، از مدرسه‌ی آفتاب



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

ایں کتاب ...



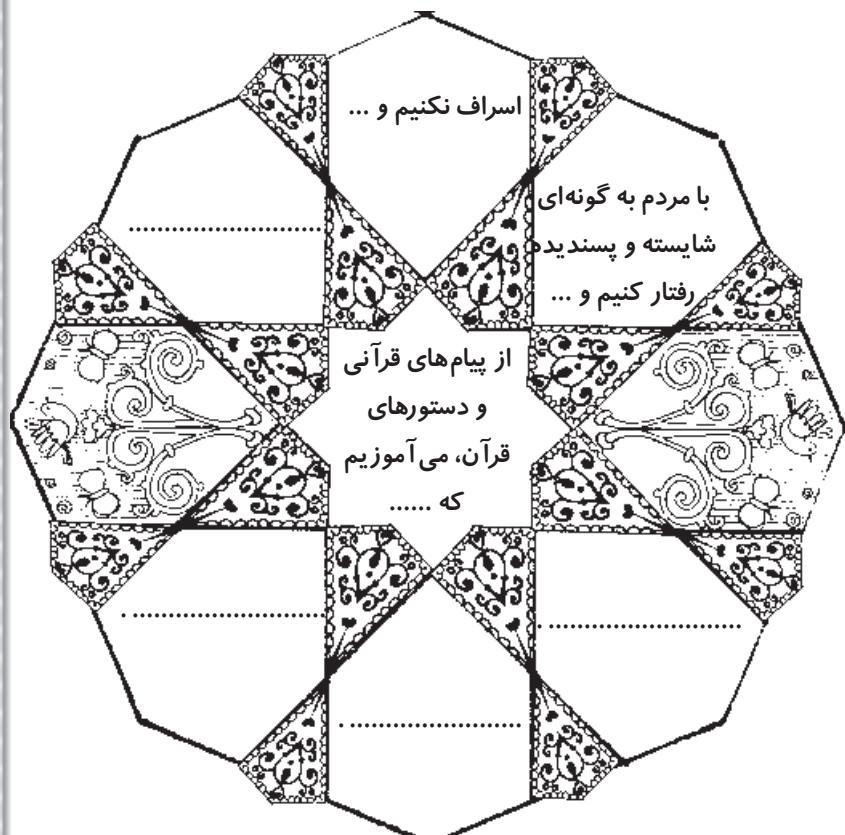
1

کامل کردن نمودار

به کمک یکی از دوستان،  
نمودار را کامل کن.



## توصیه: به پیام‌های قرآنی



پاداشت آموزگار مهریان پرای من:



۲

## برگزاری نمایشگاه

اگر تو و دوستان بخواهید نمایشگاهی  
از آثار هنری و کارهای دستی خود  
ترتیب دهید، چه کارهایی می کنید؟



توصیه: مسلماً ابتدا باید آثار  
هنری مناسب برای نمایشگاه  
تهیه کنید؛ برای مثال، هر یک  
از چیزهای می تواند یک تابلوی  
زیبا بکشد یا ... .

سپس، باید فضای مناسب  
(کلاس، راهرو یا ...) را به  
کمک معلم انتخاب کنید تا  
در نهایت، آثار خود را در  
آن جا قرار دهید و به نمایش  
بگذارید.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:



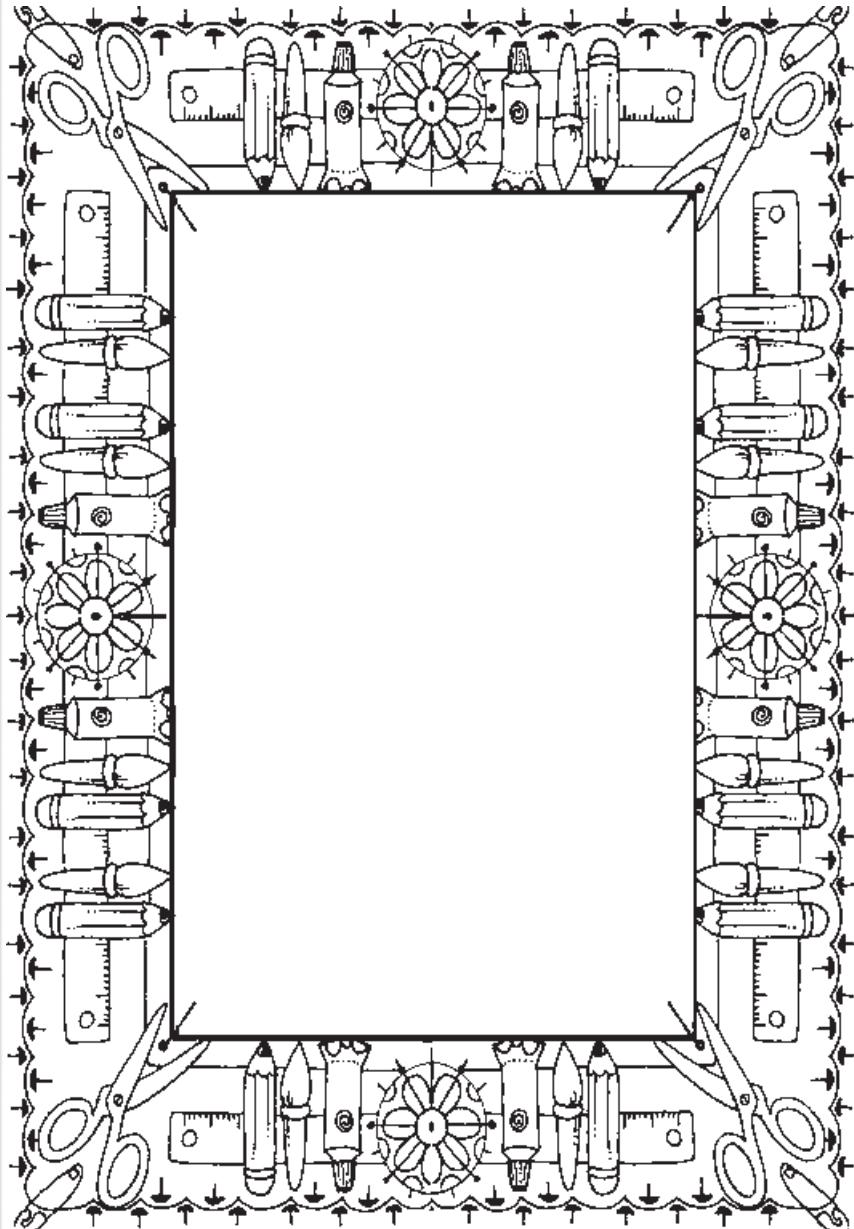
۱. به قرآن مراجعه کن و یک پیام قرآنی زیبا پیدا کن.



۲. پیام قرآنی را با خط زیبا در قاب رو به رو بنویس.



۳. با همکاری دوستانت، نمایشگاه را برگزار کن.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

# برادرم، بازگرد!



## داستان خوانی و گفت و گو

۱. یک گروه چهارنفره تشکیل  
دهید. هریک از شما یکی از  
۲۷ داستان‌های صفحه‌های  
تا ۲۹ را بخواند و به موضوع  
آن‌ها فکر کند.

داستان‌ها درباره‌ی چیست?  
نشان دهنده‌ی چیست؟



ویژگی‌های جانشین شایسته‌ی  
پیامبر خدا کدام‌اند؟  
۲. برای پاسخ دادن به این  
سوال، با دوستان گفت و گو کن.



علی - علیه السلام - می‌گوید:

«به دستور پیامبر خدا، «مهمانان را دعوت کردم و با غذای مطبوعی از همه پذیرایی کردم. پس از آن، پیامبر خدا لب به سخن گشود: ای فرزندان عبدالمطلب، خداوند مرا فرمان داده است که شما را به سوی او دعوت کنم. کدام یک از شما مرا در این کار باری می‌کند تا برادر و جانشین من باشد؟» همه ساكت ماندند ولی من که از همه خردسال‌تر بودم، گفتم: «ای رسول خدا، من پشتیبان تو خواهم بود».



این ماجرا دوبار اتفاق افتاد و هر بار پیامبر به من فرمود: «بنشین!» بار سوم، پیامبر خدا دست بر شانه‌هایم گذاشت و فرمود: «این، برادر و جانشین من است، مطیع او باشید!»



۳. با همکاری دوستانت برای  
همه‌ی داستان‌ها، نام‌های  
مناسبی انتخاب کن.



.....  
پیامبر خدا فرمود: «ای علی، لباس سبزرنگ مرا پوش و در بستر من  
بخواب.»

آن گاه برای هجرت به مدینه رسپار بیابان شد تا از شر کافران در امان  
باشد. آن شب علی - علیه السلام - در بستر پیامبر خواهد تا دشمنان از  
رفتن او باخبر نشوند.

کافران با یک دیگر هم پیمان شده بودند که به خانه‌ی پیامبر هجوم ببرند  
و او را در خواب بکشند. آن‌ها مدتی انتظار کشیدند و نیمه‌های شب، با  
شمیزهای برنه به خانه‌ی پیامبر حمله ور شدند اما در بستر، به جای  
او، پسر عمویش، علی، را یافتند. پس، با عصبانیت فریاد کشیدند: «رفیقت  
کجاست؟»

علی (ع) گفت: «نمی‌دانم؛ مگر نگهبان او بوده‌ام؟ شما خواستید او برود؛  
او نیز رفت.»

کافران خشمگین، علی - علیه السلام - را مدتی آزار دادند و سرانجام،  
رهایش کردند.

این گونه بود که خداوند بزرگ، با این عمل شجاعانه‌ی علی - علیه السلام -  
پیامبر خویش را از شر دشمنانش حفظ کرد.





.....  
پیرمرد مسیحی عمری کار کرده و زحمت کشیده بود اما ذخیره ای نداشت؛ نایینا هم شده بود. پیری و نایینای او را ناتوان ساخته بود و چاره‌ای جز گذایی نداشت. مردم به او صدقه می‌دادند و او زندگی سختی را می‌گذراند.  
روزی امیرالمؤمنین، علی (ع)، پیرمرد را دید. از وضعیت او پرس و جو کرد تا علت بدختی اش را بداند: آیا فرزندی ندارد تا از او نگهداری کند؟ آیا راهی وجود ندارد تا او در این سن و سال آبرومندانه زندگی کند و مجبور به گدایی نباشد؟

کسانی که پیرمرد مسیحی را می‌شناختند، آمدند و شهادت دادند که او در جوانی کار و تلاش می‌کرده و اکنون که نیروی جوانی خود را از دست داده و نایینا شده است، نمی‌تواند کار کند.

علی-علیه السلام- فرمود: «عجب! توانایی داشت، از او کار کشیده‌اید و اکنون او را به حال خود واگذاشته‌اید؟ ... سوابق این مرد حکایت می‌کند که تا زمانی که توانایی داشته، کار و خدمت می‌کرده است؛ بنابراین، بر عهده‌ی حکومت و اجتماع است که در سال‌های باقی مانده‌ی عمرش، او را سرپرستی کند.» آن‌گاه از بیت‌المال مسلمانان برای او کمک هزینه‌ای تعیین کرد و دستور داد این هزینه را ماهانه به او بدهند.



یادداشت آموزگار مهریان برای من: .....



# فیراش پیامبر



## سرود خوانی

در کلاس یا مدرسه... همراه با  
دوستانت به برگزاری یک  
جشن باشکوه فکر کنید.  
جشن شما کی، کجا و چگونه  
برگزار می شود؟  
هر کس چه مسئولیت هایی دارد و چه  
کارهایی انجام می دهد؟  
وظایف چگونه تقسیم شده است?  
بخشی از برنامه‌ی شما، می تواند  
خواندن یک سرود زیبا باشد.  
با همکاری دوستانت، شعر این  
صفحه را به صورت یک سرود زیبا  
آماده کنید و در جشن بخوانید.



آن روز محمد از نگاهش  
بر چهره‌ی دشت نور پاشید  
از پشت تمام تیرگی‌ها  
خورشید به روی دشت خندید

از دعوت آسمانی او  
آرام، علی ز جای برخاست  
او گفت پس از غروب خورشید  
این رود زلال، حکم فرماست

یک دفعه، تمام دشت پر شد  
از عطر صمیمی خداوند  
بر شاخه‌ی صبح تاب خوردن  
گل‌های ظریف و سرخ لبخند

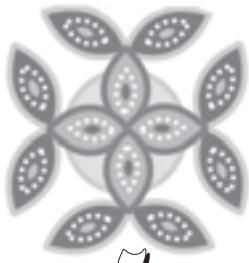
آهسته به روی دشت بارید  
لبخند فرشتگان زیبا  
هم دشت غدیر پر شد از شوق  
هم کوچه‌ی قلب آسمان‌ها

امروز که باز روز عید است  
هر چند علی میان ما نیست  
این رود زلال و صاف و شفاف  
در سینه‌ی آفتاب جاری است

□ شعر از رودابه حمزه‌ای

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....





## تهیه‌ی گزارش

عید غدیر در شهر یا محله‌ی شما

چگونه برگزار می‌شود؟

۱. پرس و تحقیق کن.



۲. یک گزارش کوتاه از مراسم

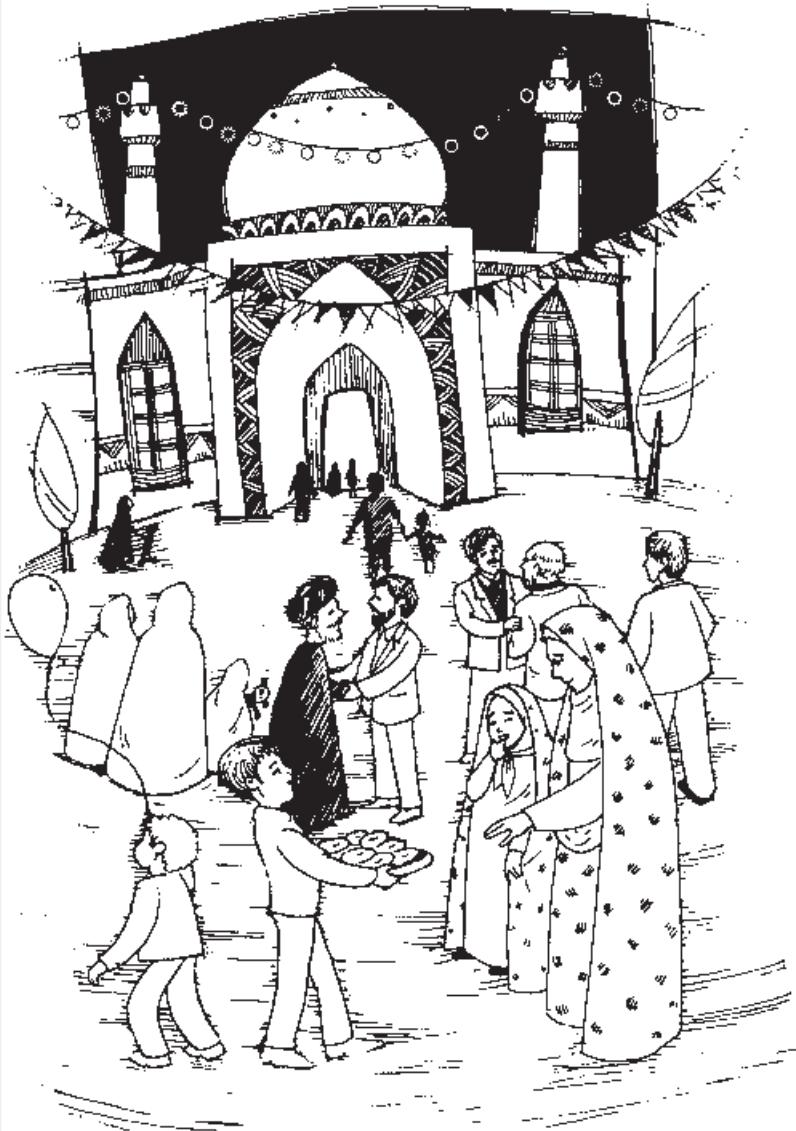
عید غدیر در شهر خودت تهیه

کن و آن را در صفحه‌ی رو به رو

بنویس.

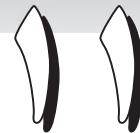


۳. گزارشت را در کلاس بخوان.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

# السراف ... چه چیزی چگونه؟ چرا؟



## قضایت

۱. به تصاویر نگاه کن.
۲. فکر کن.
۳. نتیجه‌ی اسراف کاری چیست؟

۴. با دوستان در این باره گفت و گو کن.



چه باید کرد؟

۵. پیشنهادهایی بده.



**توصیه:** پیشنهادهایت را در صفحه‌ی رو به رو بنویس.



یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



## ساختن کاردستی با دور ریختنی ها

آیا تا به حال سعی کرده ای با  
جیزهای دور ریختنی، یک کار دستی

درست کنی؟



۱. خوب فکر کن.
۲. با بزرگ ترها یت مشورت کن.



۳. برای استفاده از وسائل دور ریختنی در کاردستی، طرحی را در نظر بگیر.





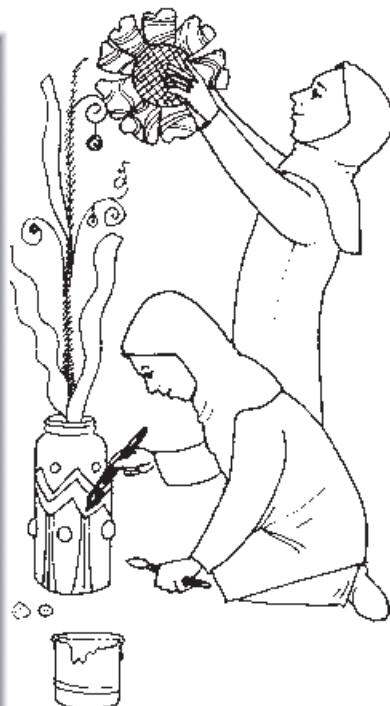
۴. از بزرگ تر های درباره دی  
طرح خود نظر خواهی کن.



۵. کار دستی را بساز و با خود  
به کلاس بیر.



۶. از دوستانت بخواه نظر خود  
را درباره کاردستی تو در این  
صفحه بنویسند.



یادداشت آموزگار مهریان برای من:

## فایق پژوپی



۱

### پاسخ دادن به سؤال‌ها

۱. خاطره‌ی مهدی را بخوان.



فکر می‌کنی مهدی سرانجام چه  
می‌کند؟

۲. به سؤال پاسخ بده.



۳. براساس پاسخی که به  
سؤال داده‌ای، داستان را ادامه  
بده.

**توصیه:** خوب است قبل از  
نوشتن بقیه‌ی داستان، با  
دوسستان در این باره مشورت  
کنی.



در مدرسه‌ی ما یک جعبه‌ی بزرگ وجود دارد که لباس‌های را که جامانده است، در آن می‌گذارند. همیشه در این جعبه یک عالمه لباس هست!

بچه‌ها، بعضی وقت‌ها چیزهایی را در مدرسه جا می‌گذارند. متاسفانه، من هم... چند روز پیش پالتویی من در مدرسه گم شد. همه جا را گشتیم ولی آن را پیدا نکردم. از این که بچه‌ها بشنوند یک کلاس پنجمی لباسش را گم کرده است، خجالت می‌کشیدم. بزرگ‌ترهایم هم از این ماجرا متعجب و شاید حتی عصبانی می‌شدند.

به هر حال، خیلی جست و جو کردم و در نهایت، به





سراغ جعبه‌ی لباس‌ها رقمت. درون جعبه را گشتم و سرانجام، یک پالتو شیشه مال خودم پیدا کردم. هیچ فرقی با پالتوی من نداشت اما مطمئن بودم که مال من نیست و برداشتن آن «حرام» است. باز هم گشتم ولی...



۴. پس از تمام شدن داستان،  
نظر دوستانت را درباره‌ی آن  
بپرس.



مهدی حسین‌زاده، کلاس پنجم از  
مدرسه‌ی کل‌ها



یادداشت آموزگار مهریان برای من:



## گفت و گو و نتیجه گیری

اموال خصوصی چه چیزهایی

هستند؟

۱. پاسخ بدده.



کدام یک جزو اموال عمومی است؟

چرا؟

۲. مشخص کن.





- ۳. با دوستانت در این باره عمومی را حفظ کرد؟
- چگونه می‌توان اموال خصوصی و گفت و گو کن و نتیجه‌ی گفت و گو را بنویس.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

# نگین



()

## کامل کردن عبارت‌ها و قضاوات

۱. با توجه به متن درس، اکنون عبارت‌ها را کامل کن.



نظر دوست چیست؟

۲. نوشته‌ات را با نوشته‌ای دوست مقایسه کن.



قصه‌ی نگین به من می‌آموزد که ...  
۱. یونس نسبت به امام هادی – علیه السلام – ...

۲. امام هادی – علیه السلام – و یارانش به هنگام ...

۳. هنگام پیش آمدن مشکلات، مسلمانان می‌توانند ...



یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....

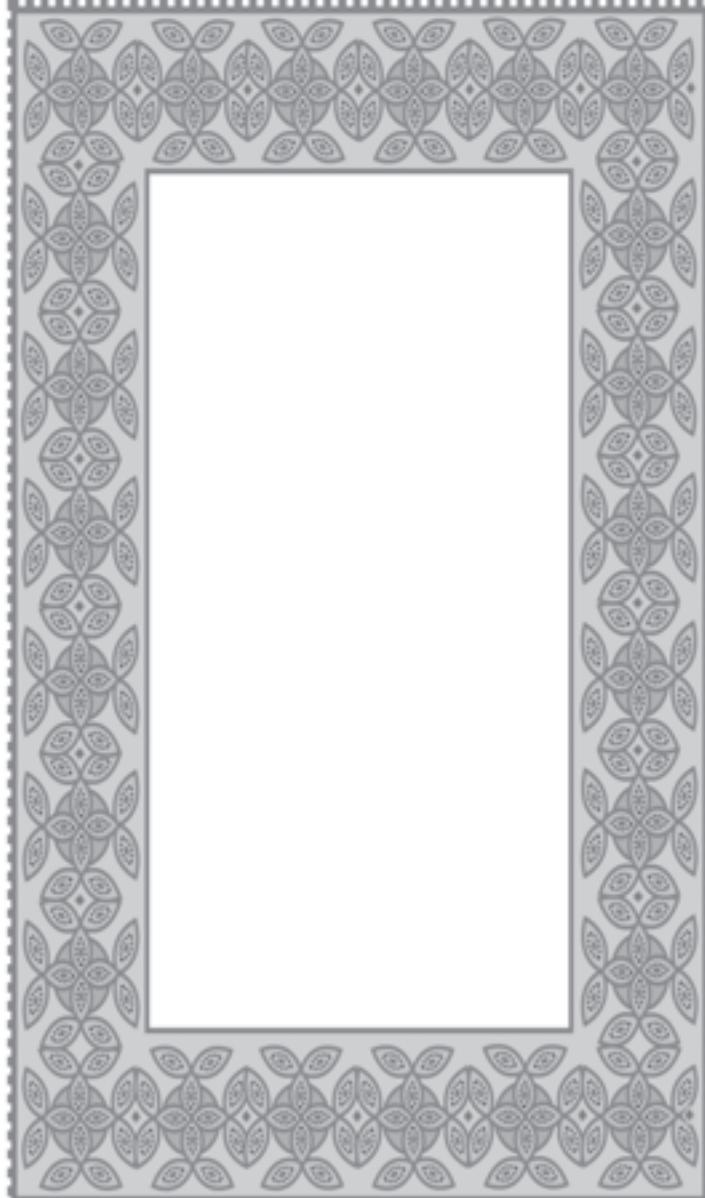


۲

## جست و جوی حدیث

کلمات در هم ریخته‌ی زیر،  
حدیثی کوتاه از امام هادی  
— علیه السلام — است. با  
مرتب کردن آن‌ها حدیث را  
پیدا کن و با خط خوش  
بنویس.

انسان، می دارد، خود پسندی،  
یادگرفتن، را، از، باز



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

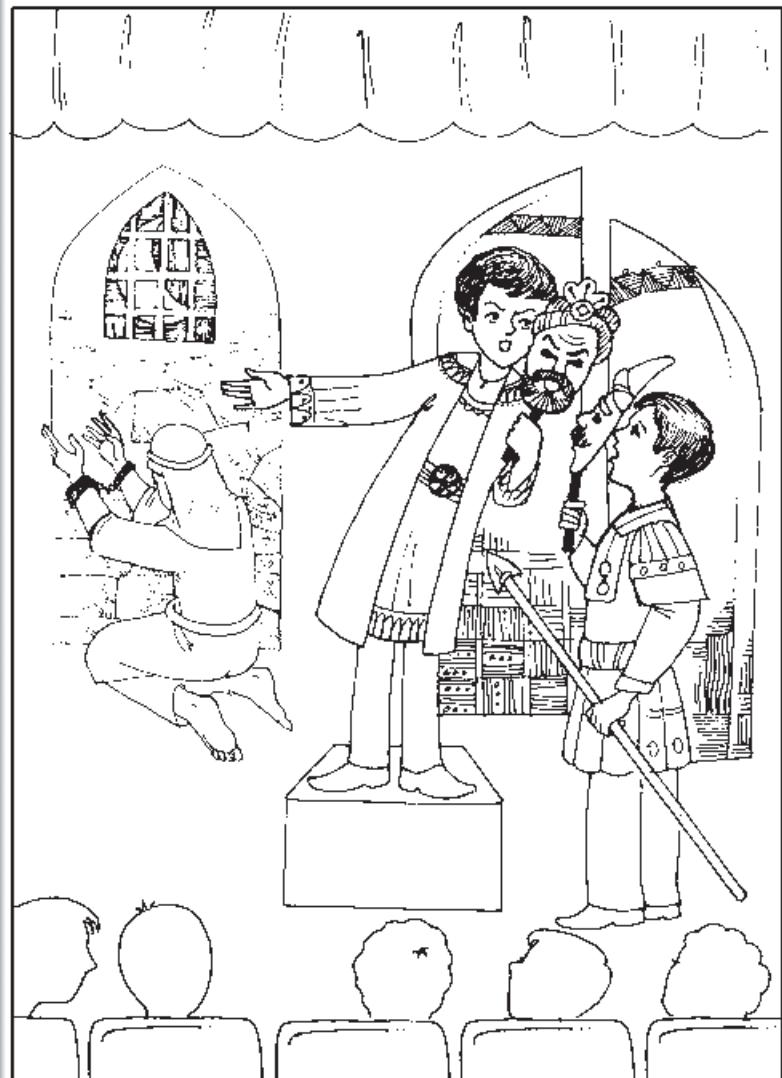
.....



## بازی متن

با همکاری دوستانت، متن  
درس را به صورت یک  
نمایش نامه در کلاس اجرا کن.

**توصیه:** مشخص کن برای این  
نمایش، چه چیزهایی مورد نیاز  
است و چه کارهایی باید انجام  
شود.



یادداشت آموزگار مهریان برای من: .....

حضرت امام حسن عسکری - علیه السلام - در نامه‌ای خطاب به یکی از دانشمندان ایرانی چنین نوشته است:

بسم الله الرحمن الرحيم

نماز را در اوّل وقتی بخوان و زکات مال خود را بپرداز. از بدی‌های دیگران درگذر. با خویشان و بستگان احسان و خوش‌رفتاری کن. با برادران دینی خود همدردی کن. در همه حال، در برآوردن نیازهای مردم کوشایش باش. خوش‌برخورد و خوش‌اخلاق باش.

مردم را به کارهای نیک امر کن و از کارهای زشت و ناروا بازدار و خودت را نیز با گناه و کار زشت، آلوهه مکن.

هنگامی که خشمگین می‌شوی، خشم خود را فرو ببر. در کارها عاقبت‌اندیش باش. در زندگی هرگز از دستورهای قرآن، جدا مشو. در عمل به دستورات دین کوشایش باش و به امید و انتظار پیروزی کامل، بکوش.

پیروان ما از اوضاع عمومی دنیا ناخشنوند و در انتظار پیروزی کامل می‌کوشند تا حضرت مهدی - که پیامبر خدا مژده‌ی ظهورش را داده است - ظاهر شود و به یاری مردان شایسته و پیروان پاک خود، جهان را پر از عدل و داد کند. آگاه باش که سرانجام، مردم شایسته و پرهیزکار پیروز خواهند شد.

سلام بر تو و بر همه‌ی شیعیان

۱. پرداخت زکات، یکی از وظایف مسلمانان است.

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



## داستان در داستان



۱. این داستان را برای ..... خواندم و او پس از شنیدن گفت .....

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

۲. عبارت مقابل را با توجه  
به پیام درس تکمیل کن.  
من از امروز عهد می‌بندم  
که ...



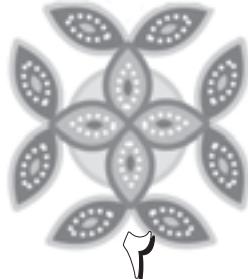
۱. من این داستان را برای ..... خواندم و او پس از شنیدن گفت .....

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

۲. من از امروز عهد می‌بندم که

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



### بازی با عبارت‌ها

در این جا بیست عبارت زیبا  
در اختیار داری.

این عبارت‌ها مریبوط به شعر  
زیبایی از آقای جعفر  
ابراهیمی است.

تو می‌توانی با استفاده از آن‌ها  
یک قطعه شعر یا یک متن  
بسازی.

برای این کار...

۱. ابتدا عبارت‌ها را با دقّت  
بخوان.

۲. سپس، آن‌ها را طوری کار  
هم قرار بده که شعر یا متن  
زیبایی ساخته شود.

۳. در پایان، عنوان مناسبی  
برای نوشتهات انتخاب کن.



در انتظار هستم  
روزی که او بیاید  
با دستی از شکوفه  
گویی بهار هستم

ناگاه خواهد آمد  
با دستی از شکوفه  
در لحظه‌ای پر از گل  
از راه خواهد آمد

از غرب در بیاید  
خورشید، شاید آن روز  
آن روز سر بیاید  
یا شاید عمر خورشید

آن روز می‌توان دید  
بوی گل و هوا را  
با جویبار خندید  
آن روز می‌توان باز

پایان فصل سردی  
از عمر انتظار است  
آن روز آخرین روز  
آغاز نوبهار است

..... یادداشت آموزگار مهریان برای من: .....



## بوی نرگس

بال در بال پرستوهای خوب  
می رسد آخر، سوار سبزپوش  
جامه‌ای از عطر نرگس‌ها به تن  
شالی از پروانه‌ها بر روی دوش

پیشِ پای او به رسم پیشواز  
ابر با رنگین کمان پل می زند  
باغبان هم – باغبان نوبهار –  
بر سر هر شاخه‌ای گل می زند

تا می آید، پرده‌ها از خانه‌ها  
باز توى کوچه‌ها سر می کشنند  
مرغ‌های خسته و پرسنمه هم  
از میان پرده‌ها پر می کشنند



در فضای باغ‌ها پر می شود  
باز هم فواره‌ی گنجشک‌ها  
هر کجا سرگرم صحبت می شوند  
شاخه‌ها درباره‌ی گنجشک‌ها

باز می پیچد میان خانه‌ها  
بوی صندل<sup>۱</sup>، بوی کندر، بوی عود  
می رسد فصل بهاری جاودان  
فصلی از عطر و گل و شعر و سرود  
شعر از: بیوک ملکی

۱. صندل: درخت کوچک و خوشبو

که در مناطق گرمسیر می روید.

## سرود خوانی

با همکاری دوستانت، شعر  
«بوی نرگس» را به صورت یک  
سرود زیبا بخوان.





## نوشتن نامه

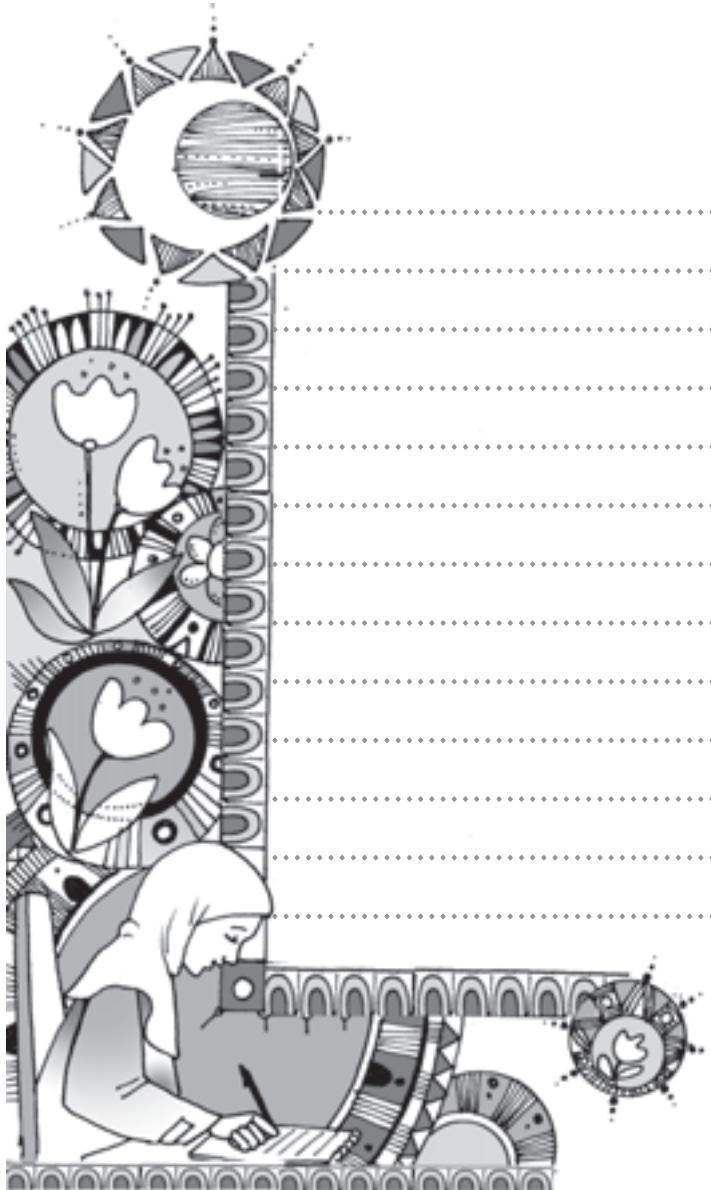
نامه‌ای بنویس؛

نامه‌ای برای امام زمان

—علیه السلام —

هر چه می خواهی به او بگو.

هر چه می خواهی از او بخواه.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

# آخرین پرگ‌ها



)

## تصویرخوانی



تصویرها چه می گویند؟

۱. مشخص کن هریک از تصویرها چه می گویند.



چه کسانی، می توانند مثل یک

درخت پریار و زیبا باشند؟

این افراد چه کردند که نام آن‌ها

جاوید مانده است و همه به آن‌ها

احترام می گذارند؟

۲. با دوستانت مشورت کن و با توجه به تصویرها پاسخ بدہ.

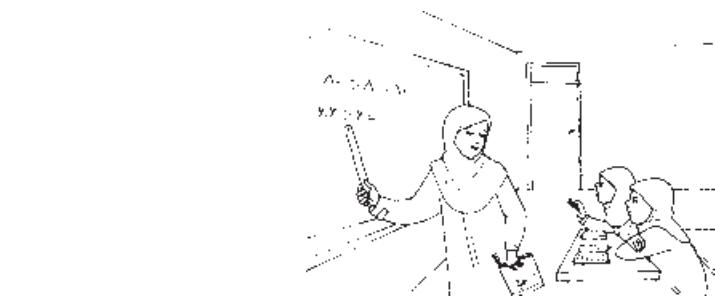


یادداشت آموزگار مهربان برای من:



## ۲ گفت و گو

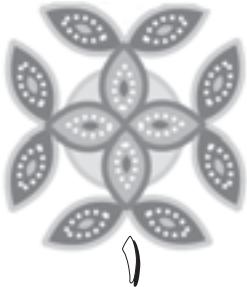
چه کارهایی به ما کمک می کنند تا  
انسان هایی خوب و درست کار  
باشیم؟ چرا؟  
با دوستانت مشورت کن و برای  
پاسخ به سؤال، نمونه هایی ذکر  
کن.



..... یادداشت آموزگار مهربان برای من:



# یک روز تعطیل



## گفت و گو و مقایسه

۱. به کمک یکی از دوستان،  
یک مسابقه‌ی فوتبال را در  
ذهن خود مجسم کن؛ سپس،  
بگو یک مسابقه چه  
ویژگی‌هایی دارد.



۲. آکتون دوباره با دوست  
مشورت کن و بگو زندگی ما  
چه شبهات‌هایی به یک  
مسابقه دارد.



یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....

۱۷



۲

## تصویرخوانی

چه کسانی در مسابقه‌ی زندگی،  
موفقیت بیشتری به دست  
می‌آورند؟  
با توجه به تصویرها، بگو.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

# من معتقدم



جدول ۱

	اصل توحید

## گفت و گو و تکمیل جدول (۱)

به متن درس دقت کن؛ سپس،  
به کمک دوستانت به سؤال  
پاسخ بده.  
اصول اعتقادی ما مسلمانان  
کدام اند؟  
درباره‌ی هر یک توضیح  
کوتاهی بده.



توصیه: می‌توانی برای نوشتن،  
از جدول روبرو استفاده کنی.



یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....

یک جمله‌ی کوتاه از ایشان یا  
نام داستانی که درباره‌ی ایشان خوانده‌ام

اطلاعات من درباره‌ی ایشان

ردیف نام امام

حضرت ..... علیه السلام

۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

یادداشت آموزگار مهریان برای من: .....

# پانچ نیزی

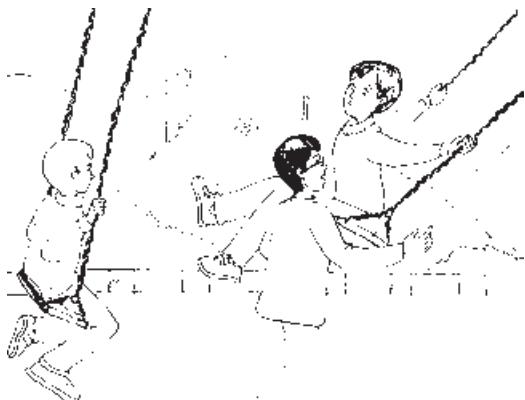
۱۹

## تذکر

این سوی خیابان، خانه‌ی هادی و سوی دیگر، خانه‌ی مهدی است.  
آن‌ها با هم دوست و هم کلاس‌اند اما در رقابت با یک دیگر، هیچ یک از آن  
دو نمی‌خواهد از دیگری شکست بخورد.

● یکی از روزهای پاییز بود.

هادی در پارک مقابل مدرسه، مهدی را در حال تاب بازی دید. او برای این که  
ثبت کند بهتر از مهدی می‌تواند بازی کند، سوار تاب دیگری شد و با سرعت  
زیاد شروع کرد به تاب خوردن.



دوستش محمد به او گفت: «این کار را نکن ... خطرناک است ... ممکن است  
زمین بخوری.» هادی در این باره می‌گوید: «من باید از محمد تشکر کنم؛  
اگر او به من تذکر نمی‌داد، ممکن بود خطر بزرگی برایم پیش بیاید.»



دوست داری دیگران را به چه نوع  
کارهایی تشویق کنی؟  
اگر خودت خطابی مرتكب شوی،  
دلت می خواهد دوستانت چگونه تو  
را متوجه خطایت کنند؟



در یک روز زمستانی، هادی و مهدی راهی مدرسه شدند. دو پسر بچه‌ی کوچک تر نیز جلوتر از آن‌ها به مدرسه می‌رفتند. ناگهان یکی از آن دو، لیز خورد و محکم به زمین افتاد. معلوم بود خیلی دردش گرفته است! دوستش با صدای بلند خنده‌ید. هادی و مهدی جلو رفتند. هادی پسرک را از روی زمین برداشت و به او داد. مهدی به دوست پسرک گفت: «آیا زمین خوردن دوستت، تو را خوشحال کرد؟» پسرک سرش را به علامت پشیمانی پایین انداخت. مهدی دست آن دو را به یک‌دیگر داد و گفت: «مواظب هم باشید.»



دو پسر کوچولو از مهدی و هادی خداحافظی کردند و به راه خود ادامه دادند. مهدی و هادی به یک‌دیگر نگاه کردند. علامت رضایت در چهره‌ی هر دو پیدا بود. ناگهان نگاه مهدی به ساعت افتاد:

— وای دیر شد!

— تا مدرسه مسابقه بدھیم؟

و بعد هر دو شروع کردند به دویدن و هریک سعی کرد از دیگری جلو بزند. مادرهایشان از پشت پنجره به آن‌ها نگاه می‌کردند. هر دو خوشحال و راضی بودند. هر دو زیر لب می‌گفتند:

آفرین! چه پسرهای زرنگی!

یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



۱۹



۲

## تصویرخوانی و تصمیم‌گیری

تصویرها چه می‌گویند؟

۱. مشخص کن هریک از تصویرها چه می‌گوید.



به کدام یک باید بخند زد و به کدام یک باید اخم کرد؟  
کدام یک را باید تشویق کرد؟ به کدام یک باید تذکر داد؟



۱



۲



۳



۴



۵



۶



۱۹



تو در چنین مواردی، چه می کنی؟

چرا؟

۲. پاسخ بدہ.



توصیه: از صفحه‌ی روبه رو

برای نوشتمن استفاده کن.

۷



۸



۹

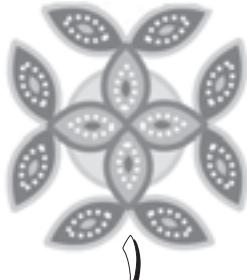
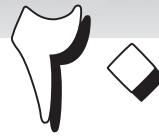


۱۰



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

# قلاده‌ی



## داستان‌نویسی

۱. تصویرها را به ترتیب  
شماره‌گذاری کن.



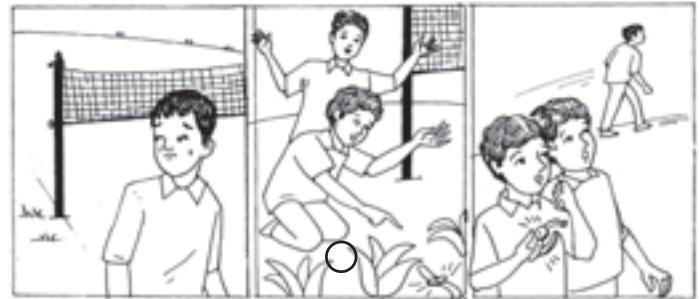
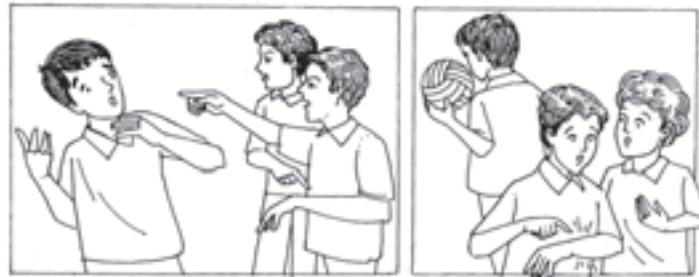
۲. براساس تصاویر، یک  
داستان بساز.



۳. داستان را برای دوستان  
معرفی کن.



۴. نظر دوستان را درباره‌ی  
آن پرس.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:

۲۱

## بازی شیپرها و پالنگها



۱

### قضاؤت

آن‌ها چه کار می‌کنند؟

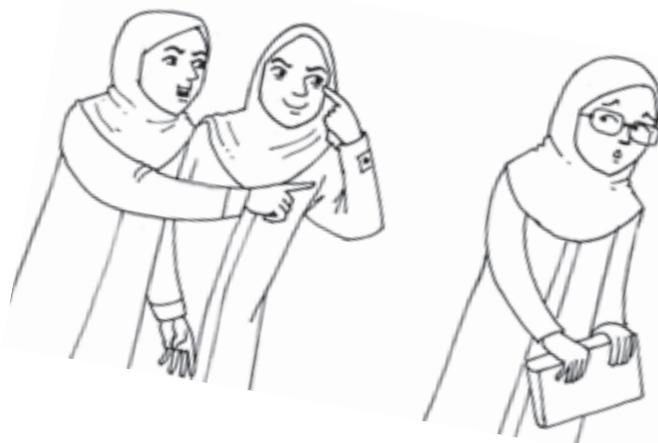


۱. مشخص کن هریک از تصویرها چه می‌گوید.

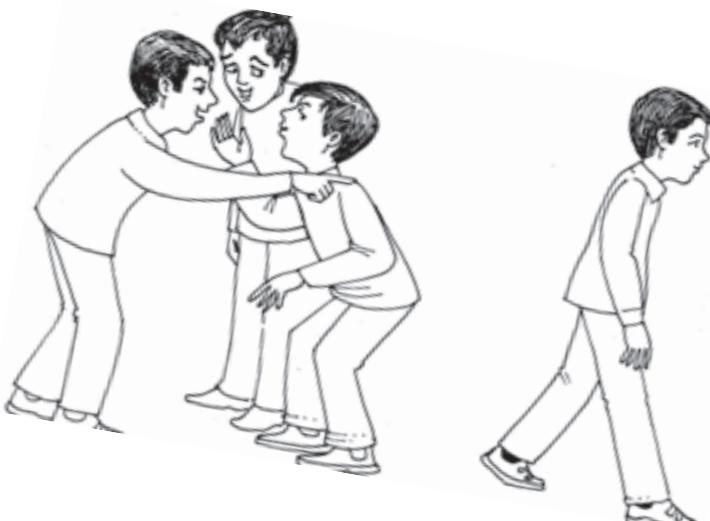




نظر تو درباره‌ی رفتار آن‌ها چیست؟



۲. درباره‌ی رفتار آن‌ها با  
دوستانت گفت و گو کن.



یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....

# حقی مژدم



)

## داستان تصویرها

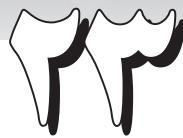
به تصویرها توجه کن و به  
کمک دوستانت پاسخ بده.

هر یک از تصویرها نشان دهنده‌ی  
چه بخشی از زندگی امام خمینی  
است؟



یادداشت آموزگار مهربان برای من:





## بیشترین روز



)

### برنامه‌ریزی

روزهای جمعه چه کارهای  
شایسته‌ای می‌توان انجام داد؟  
برای روزهای جمعه‌ی خود چه  
 برنامه‌ای داری؟

۱. کارهای خوبی را که

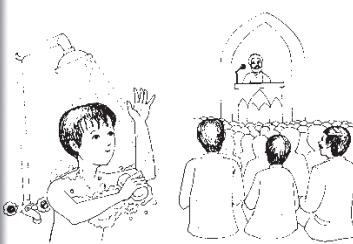
می‌توانی انجام بدھی، فهرست  
کن.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:



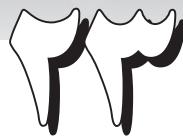
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....



۲. برنامه‌ای مناسب برای یک روز جمعه‌ی خود تهیه کن.



یادداشت آموزگار مهربان برای من:



## خاطره‌نویسی

از یک روز جمعه، در میان  
خانواده، خاطره‌ای بنویس.



..... یادداشت آموزگار مهربان برای من: .....



برای خداحافظی  
با هدیه‌های آسمان  
یادداشت کوتاهی بنویس،  
یا از دوست یا معلم  
بخواه برای تو  
مطلوبی بنویسند.



## «یادداشت‌های من»

